

STAKČÍNSKE NOVINY

ROČNÍK 13
5
DECEMBER
2019

DVOJMESAČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE STAKČÍN • VYDÁVA OBECNÝ ÚRAD V STAKČÍNE • NEPREDAJNÉ

Vážení spoluobčania,

ubehol rok od komunálnych volieb, v ktorých ste si zvolili nové vedenie obce. Obecné zastupiteľstvo sa s vervou pustilo do práce. Prijali sme 148 uznesení a päť všeobecne záväzných nariadení obce, ktoré implementujú meniace sa zákony do života obce.

Počas roka sme zrealizovali nasledovné plánované akcie. Vymenili sme okná na školskej jedálni, urobili novú bránu na vojenskom cintoríne, opravili kríže a vymenili tabuľky s menami. Urobila sa zámena pozemkov a opravila cesta z Ulice mieru k p. Kolcunovej. Opravil sa most na Partizánskej ulici, opravili poklapy na šachtách a sokel v materskej škole. Opravili sa omietky a vymaľoval dom smútku. Začali sme s výmenou oplatenia pri múzeu. Žiaľ neuspeli sme v projekte ministerstva vnútra na kamerový systém v obci. Štyristo metrov kábla a trinásť kamier je vraj príliš technicky náročné. Rovnako nám nevyšiel malý projekt v rámci Nadácie Slovenskej sporiteľne na zrealizovanie parčíka na Parinku. Napriek tomu sme začali s jeho prípravou. Vysadili sme stromy a na budúci rok budeme pokračovať z vlastných zdrojov. Zapojili sme sa do výzvy na vybavenie zberného dvora technikou v objeme cca. 250 000,- eur. Na výsledok si však musíme počkať do jari. Urobila sa rekonštrukcia fontány, ale medzitým sa prejavila ďalšia vada, ktorú budeme odstraňovať v jari. V kultúrnom dome sme vymenili poškodenú dlažbu a opravili praskliny na omietke. Kúpili sme halu od firmy Stamold, kde zrealizujeme zberný dvor. Problematike nakladania s odpadmi sa budeme venovať v špeciálnom čísle obecných novín. Zakúpili sme vysokozdvížnú plošinu pre potreby obce a občanov. Kúpili sme nový hydraulický pluh a snežnú frézu. Kúpila sa nová dvojkrídlová chladnička do kultúrneho domu a univerzálny robot pre školskú jedáleň.

Tento rok bol bohatý aj na kultúrne podujatia, ktoré organizovala obec, základná škola a spoločenské organizácie pôsobiace v obci.

13. decembra sme na zasadnutí obecného zastupiteľstva schválili rozpočet obce pre rok 2020. Rok 2020 nebude ľahký. Zo zákona musíme zamestnancom vo verejnej správe zvýšiť platy o 10 %, energie idú hore a následne všetky služby a tovary, ale dotácia zo štátneho rozpočtu zostáva sotva na úrovni z roku 2019. Určite ste si všimli, že mestá po celom Slovensku výrazne zvyšujú dane z nehnuteľností. Naša obec zatiaľ k tomuto kroku nepristupuje. Stačí, že musíme zvýšiť poplatok za vývoz TKO, keďže obec nesmie dotovať pôvodcu odpadu, ktorým je občan. Medzinárodné záväzky štátu v oblasti environmentálnej politiky nás zasiahnu najmä v odpadovom hospodárstve. Drastické zvyšovanie poplatkov za odvoz a spracovanie odpadov zasiahne celý štát. Budeme musieť omnoho viac separovať. Nijako sa tomu nevyhneme, a to ani tým, že budeme odpad vyhadzovať do prírody. Likvidácia divokých skládok je ďaleko drahšia a aj tak ju zaplatíme všetci.

Z vyššie uvedených dôvodov musíme veľmi pozorne strážiť investície obce a rozvážne nakladať s jej financiami.

Ide zima. Prosím Vás, buďte voči sebe ohľaduplní. Nenechávajte autá na ulici, ktoré sťažujú odhrabávanie snehu a následne priechodnosť ulíc.

Dovoľte, aby som Vám na záver poprial do nového roka veľa zdravia, šťastia, radosti a rodinnej pohody. Nech je pre Vás rok 2020 úspešný. Nech sa Vám splnia Vaše túžby a sny. Keď budete šťastní Vy, bude spokojné aj vedenie obce.

Poslanci obecného zastupiteľstva a starosta obce

UZNESENIA
zo zasadnutia obecného
zastupiteľstva v Stakčíne
zo dňa **13. 12. 2019**

- **U z n e s e n i e č. 118/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie, že ani jeden poslanec obecného zastupiteľstva nemal doplnenie k programu zasadnutia obecného zastupiteľstva a tento s c h v a ľ u j e.
- **U z n e s e n i e č. 119/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e návrhovú komisiu v zložení: p. Jaroslav Slivka, p. Martin Tempel', p. Štefan Černega.
- **U z n e s e n i e č. 120/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e za overovateľov zápisnice p. Jaroslava Slivku a p. Martina Tempela.
- **U z n e s e n i e č. 121/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie kontrolu plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 27.09.2019.
k o n š t a t u j e, že p. Štefan Černega zložil zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva.
- **U z n e s e n i e č. 122/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie správu o plnení rozpočtu ZŠ s MŠ za 1. - 9./2019.
- **U z n e s e n i e č. 123/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie rozpočtové opatrenie ZŠ s MŠ č. 3/2019 zo dňa 30.09.2019, ktoré schválila riaditeľka ZŠ s MŠ.
- **U z n e s e n i e č. 124/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie správu o plnení rozpočtu obce za 1. - 9./2019.
- **U z n e s e n i e č. 125/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
berie na vedomie rozpočtové opatrenie obce č. 3/2019 zo dňa 30.09.2019, ktoré schválil starosta obce v súlade s VZN č. 1/2011.
- **U z n e s e n i e č. 126/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s ú h l a s í s použitím zostatku finančných prostriedkov na účtoch obce k 31.12.2019, ktoré budú tvoriť rezervný fond za rok 2019, na kapitálové výdavky v roku 2020.
- **U z n e s e n i e č. 127/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e prílohu č. 7 k VZN č. 4/2013 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy organizačných zložiek ZŠ s MŠ v Stakčíne v originálnej kompetencii obce Stakčín.

- **U z n e s e n i e č. 128/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
a) b e r i e n a v e d o m i e, že návrh rozpočtu obce na rok 2020 a roky 2021 a 2022 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na stránke obce v zákonom stanovenej lehote,
b) b e r i e n a v e d o m i e stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce na rok 2020 a roky 2021 a 2022,
c) s c h v a ľ u j e rozpočet obce na rok 2020 a roky 2021, 2022.
- **U z n e s e n i e č. 129/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e programový rozpočet obce na rok 2020 a roky 2021, 2022.
- **U z n e s e n i e č. 130/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e rozpočet pre ZŠ s MŠ v Stakčíne na rok 2020 a berie na vedomie rozpis finančných prostriedkov ZŠ s MŠ na rok 2020.
- **U z n e s e n i e č. 131/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ, SNP 412, Stakčín, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2018/2019.
- **U z n e s e n i e č. 132/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
a) b e r i e n a v e d o m i e, že návrh VZN č. 2/2019 bol zverejnený na úradnej tabuli obce Stakčín a na webovej stránke obce od 27.11.2019,
b) b e r i e n a v e d o m i e, že k návrhu VZN č. 2/2019 neboli v zákonnej lehote vznesené pripomienky,
c) s c h v a ľ u j e Všeobecne záväzné nariadenie obce Stakčín č. 2/2019, ktorým sa určujú poplatky za služby poskytované obcou Stakčín.
- **U z n e s e n i e č. 133/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
a) b e r i e n a v e d o m i e, že návrh VZN č. 3/2019 bol zverejnený na úradnej tabuli obce Stakčín a na webovej stránke obce od 27.11.2019,
b) b e r i e n a v e d o m i e, že k návrhu VZN č. 3/2019 neboli v zákonnej lehote vznesené pripomienky,
c) s c h v a ľ u j e Všeobecne záväzné nariadenie obce Stakčín č. 3/2019 o miestnom poplatku za zmesové komunálne odpady a drobné stavebné odpady bez škodlivín na území obce Stakčín.
- **U z n e s e n i e č. 134/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
a) b e r i e n a v e d o m i e, že návrh VZN č. 4/2019 bol zverejnený na úradnej tabuli

- obce Stakčín a na webovej stránke obce od 27.11.2019,
b) b e r i e n a v e d o m i e, že k návrhu VZN č. 4/2019 neboli v zákonnej lehote vznesené pripomienky,
c) s c h v a ľ u j e Všeobecne záväzné nariadenie obce Stakčín č. 4/2019 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Stakčín.
- **U z n e s e n i e č. 135/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
a) b e r i e n a v e d o m i e, že návrh VZN č. 5/2019 bol zverejnený na úradnej tabuli obce Stakčín a na webovej stránke obce od 27.11.2019,
b) b e r i e n a v e d o m i e, že k návrhu VZN č. 5/2019 neboli v zákonnej lehote vznesené pripomienky,
c) s c h v a ľ u j e Všeobecne záväzné nariadenie obce Stakčín č. 5/2019 o dani z prevádzkovania hazardných hier, dani za predajné automaty, dani za psa, dani za užívanie verejného priestranstva a dani z ubytovania.
- **U z n e s e n i e č. 136/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e prenájom priestorov všeobecnej ambulancie pre dospelých v budove Obecného domu v Stakčíne, SNP 574/6 firme Stakmed, s.r.o., Snina - MUDr. Borisovi Piteľovi podľa § 9a odsek 9 písmeno c) zákona o majetku obcí č. 138/1991 Zb. berúc do úvahy osobitný zreteľ, ktorý spočíva v tom, že súčasný nájomca MUDr. Boris Piteľ v týchto priestoroch dlhodobo prevádzkuje všeobecnú ambulanciu pre dospelých.
- **U z n e s e n i e č. 137/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e prenájom priestorov ambulancie všeobecného lekára pre deti a dorast v budove Obecného domu v Stakčíne, SNP 574/6 firme HAJAPED, s.r.o., Stakčín - MUDr. Jane Haničákovej podľa § 9a odsek 9 písmeno c) zákona o majetku obcí č. 138/1991 Zb. berúc do úvahy osobitný zreteľ, ktorý spočíva v tom, že súčasný nájomca MUDr. Jana Haničáková v týchto priestoroch dlhodobo prevádzkuje ambulanciu všeobecného lekára pre deti a dorast.
- **U z n e s e n i e č. 138/2019**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e prenájom priestorov stomatologickej ambulancie v budove Obecného domu v Stakčíne, SNP 574/6 MUDr. Ľubomírovi Kellymu podľa § 9a odsek 9 písmeno c) zákona o majetku obcí č. 138/1991 Zb. berúc do úvahy osobitný zreteľ, ktorý spočíva v tom, že súčasný nájomca MUDr. Ľubomír Kelly v týchto priestoroch dlhodobo prevádzkuje stomatologickú ambulanciu.

**UŽITOČNÉ
L I N K Y**

ZŠ: 769 21 18, zdravotné stredisko: MUDr. Piteľ 769 27 00, MUDr. Haničáková 769 23 44, MUDr. Kelly 769 27 01,
Lekárne: 758 37 40, Pošta Stakčín: 767 43 08, Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Ochrany
Presvätej Bohorodičky v Stakčíne: 767 41 54, 0911 912 780 Pravoslávny farský úrad: 767 41 11
Kontakt na správcu cintorína: Peter Koribanič - 0907 496 228 počas neprítomnosti ho zastupuje Juraj Hudák - 0911 610 396

■ **U z n e s e n i e č. 139/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e prenájom priestorov lekárne
v budove Obecného domu v Stakčíne, SNP
574/6 firme APOTHEKA Stakčín, s.r.o.

■ **U z n e s e n i e č. 140/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e plán kontrolnej činnosti
hlavného kontrolóra obce Stakčín na rok
2020 a zároveň ho p o v e r u j e vykonávať
kontrolu v súlade so schváleným plánom
kontrolnej činnosti.

■ **U z n e s e n i e č. 141/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e plán práce Obecného
zastupiteľstva v Stakčíne na rok 2020.

■ **U z n e s e n i e č. 142/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
n e s c h v a ľ u j e žiadosť Združenia
vysídlencov z vodárenskej nádrže Starina v
Snine o poskytnutie finančného príspevku na
opravu cesty nad VN Starina.

■ **U z n e s e n i e č. 143/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e dotáciu na rok 2020 na jedno
dieťa s trvalým pobytom v obci Stakčín,
ktoré navštevuje CVC, vo výške 80,- €.

■ **U z n e s e n i e č. 144/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
p r e r o k o v a l o žiadosť RK Charita, n.o.,
Porúbka 57 a n e s c h v a ľ u j e dotáciu
na rok 2020 z rozpočtu obce Stakčín.
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
navrhne na najbližšom zasadnutí
obecného zastupiteľstva iný spôsob
podpory klientov denného stacionára v
obci Stakčín.

■ **U z n e s e n i e č. 145/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e Plán odpadového hospodárstva
obce Stakčín na roky 2016 - 2020.

■ **U z n e s e n i e č. 146/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e členstvo obce Stakčín v Oblastnej
organizácii cestovného ruchu Horný Zemplín a
Horný Šariš.

■ **U z n e s e n i e č. 147/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e odpredaj pozemkov p. č. KN
C 149/110 v k. ú. Stakčín o výmere 87 m² a
p. č. KN C 149/111 v k. ú. Stakčín o výmere
1 m² vytvorených geometrickým plánom
č. 34823123-124/2019 podľa § 9a odsek 8
písmeno e) zákona 138/1991 Zb. o majetku
obcí p. Vladimírovi Roháčovi a manželke
Nikole Roháčovej berúc do úvahy osobitný
zreteľ, ktorý spočíva v tom, že uvedené parcely
sú príhláhlé k parcele, na ktorej je postavený
rodinný dom - novostavba.

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s t a n o v u j e cenu za 1 m² pozemku vo výške
1,70 €, čo celkovo činí za 88 m² 149,60 €.

■ **U z n e s e n i e č. 148/2019**

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e žiadosť ZŠ s MŠ v Stakčíne
o dofinancovanie rozpočtu na originálne
kompetencie na mzdy a odvody pre dvoch
zamestnancov školskej jedálne prijatých
v rámci projektu „Cesta na trh práce 2“
- Opatrenie č. 2 za obdobie 11 - 12/2019,
ktoré budú refundované až v novom
kalendárnom roku 2020 vo výške 3000 €.

Obec Stakčín
Vás srdečne pozýva na

DUCHOVNÝ KONCERT

dňa 12. januára 2020
od 13.30 hod.

v Kultúrnom dome v Stakčíne

NA REVÍZIU

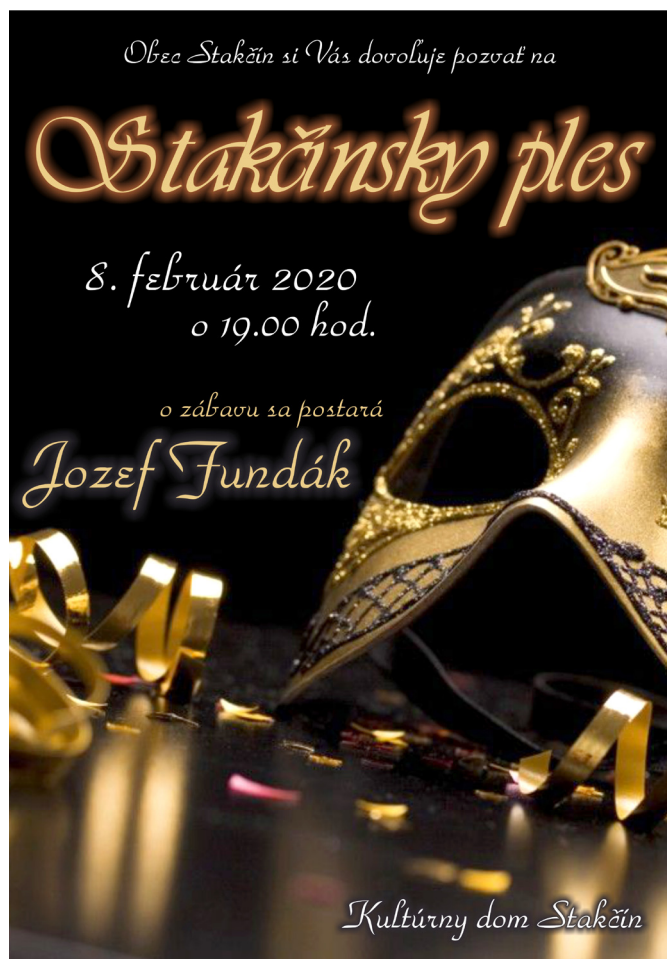
V piatok, 22. novembra o 18. hod., sa nám členovia činohry Divadla Alexandra Duchoviča z Prešova predstavili s hrou Na revíziu. Išlo o satirickú komédiu o živote a práci dedinského starostu, o tom, ako rieši problémy obyčajných ľudí. Herci v predstavení láskavou, humornou formou vykreslili pestré charaktery jednotlivých postáv i farebnosť príbehu.

Vystúpenie DAD každoročne zožína obrovský úspech a vzbudzuje záujem u čoraz väčšieho počtu divákov. Tí, ktorí si toto predstavenie nenechali ujsť, určite neoľutovali. Členom DAD prajeme veľa tvorivej múzy a tešíme sa na ich ďalšiu návštevu.

Mariana Grodzová

PROGRAM KULTÚRNYCH PODUJATÍ NA ROK 2020

12. 01. o 13:30 Duchovný koncert (kultúrny dom)
02. 02. o 14:00 Detský ples (kultúrny dom)
08. 02. o 19:00 Stakčinský ples (kultúrny dom)
08. 03. o 14:30 Oslavy MDŽ (kultúrny dom)
14. 03. o 15:00 14. ročník turnaja v kartovej hre „FÍĽO“ (kultúrny dom)
26. 03. o 07:00 Stakčinská kvapka krvi (kultúrny dom)
16. 05. o 14:00 Prezentačný deň Ľude pud Nastasom, 19:00 ľudová veselica (areál obecného parku)
28. 06. o 08:00 Turisticko-pietny výstup na Hodošík (Veľká Poľana)
11. 07. o 14:00 Stakčinský festival ľudového umenia, 20:00 ľudová veselica (areál obecného parku)
08. 08. o 08:30 Stakčinský kotlík, II. ročník (areál oddychovej zóny Kút)
30. 08. o 09:00 Medzinárodný zraz mládeže Polonín (Runina – Ruské)
04. 09. o 19:00 Rockový večer (areál obecného parku)
20. 11. o 18:00 divadelné predstavenie Divadla A. Duchnoviča z Prešova (kultúrny dom)
18. 12. o 15:00 Mikuláš v Stakčíne (areál obecného parku)
31. 12. o 23:00 Silvester, víťanie Nového roka (areál obecného parku)

i B O B O R

V roku 2004 založila prof. dr. Valentína Dagiené v Litve informatickú súťaž. Symbolom súťaže sa stal usilovný, inteligentný a čulý bobor, preto sa súťaž volá po litovsky Bebras, po slovensky Informatický bobor. Úspešná súťaž sa odvtedy rozšírila do mnohých ďalších krajín. Hlavným cieľom súťaže je podporiť záujem o informačné a komunikačné technológie (IKT) u všetkých žiakov. Súťaž chce iniciovať v deťoch využívanie IKT, posmeliť ich v intenzívnejšom a kreatívnejšom používaní moderných technológií pri učení sa. Hoci v každej zúčastnenej krajine prebieha súťaž trochu inak, organizátori zo všetkých krajín sa raz ročne stretnú, aby vytvorili spoločnú databázu úloh pre ďalší ročník súťaže. V roku 2019 sa stretnutie konalo v Balatonkenese v Maďarsku.

Vyučujúci informatickej výchovy na našej škole zapojili do tejto súťaže v tomto školskom roku 116 žiakov 3. až 8. ročníka, ktorí od 12. do 15. novembra 2019 v čase od 9:30 do 13:30 vyplňali on-line súťažný test. Súťažné úlohy sa líšili svojím zameraním, náročnosťou i spôsobom riešenia. Kým niektoré z úloh mali formu otázok s výberom odpovede zo štyroch možností, súťažiaci sa stretli aj s interaktívnou úlohou, v ktorej mali presunúť, usporiadať alebo doplniť časť riešenia. Každý žiak sa dozvedel získaný počet bodov ihneď po skončení testu.

Úspešnosť našich žiakov bola nasledovná:

- Kategória Drobci (3. ročník) – 16 úspešných žiakov
- Kategória Bobríci (4. a 5. ročník) – 27 úspešných žiakov
- Kategória Benjamín (6. a 7. ročník) – 5 úspešných žiakov
- Kategória Kadet (8. ročník) – 4 úspešní žiaci

Nadežda Šothová

RENOVÁCIA HISTORICKÉHO TANKU

Klub vojenskej histórie Hodošík v spolupráci s obcou Stakčín a Vojenským historickým ústavom v Lešanoch v Českej republike zrealizoval v mesiacoch september a október 2019 renováciu tanku T34 v Stakčíne. Po dôkladnom odstránení starého náteru a nečistôt bola po dohode s VHÚ nanosená nová vrstva farby zodpovedajúca prísnyh kritériám a autenticite z vojnových čias. Vďaka povoleniu od VHÚ sme mali možnosť vyčistiť aj jeho vnútorné priestory. Členovia klubu a dobrovoľníci odvieďli naozaj skvelú prácu

a týmto zabezpečili, že symbol vojnových konfliktov v tejto oblasti bude naďalej odolávať poveternostným podmienkam a pripomínať ľuďom časy dávnych vojnových konfliktov. Dňa 2.11.2019 pri príležitosti 75. výročia oslobodenia obce Stakčín sme zrekonštruovaný tank uzatvorili a umiestnili do jeho vnútra časovú schránku s menným zoznamom všetkých, ktorí svojou prácou prispeli k realizácii tohto projektu.

Ing. Peter Kalanin, predseda klubu vojenskej histórie Hodošík

MIKULÁŠ V NAŠEJ OBCI

Mikuláš sa po roku opäť zastavil v našej obci, aby obdaril dobré deti, ale aj tie, čo možno trochu neposlúchali. Tento deň je pre našich najmenších výnimočný, veď je prvou predzvestou vianočných sviatkov. Všetky mali pre neho pripravenú básničku, riekanku či pesničku v nádeji, že takto k nim bude trochu štedrejší. Rozdávanie darčiekov predchádzala jazda kočom po našich uliciach v spoločnosti

Snehulienky a čerta. A všade, kadial' prešli, zanechali za sebou okrem sladkej drobnosti aj atmosféru prebiehajúceho adventu a blížiacich sa Vianoc. Nám dospelým vyčaril jeho príchod na tvárach úsmev a v srdciach obnovil spomienku na naše vlastné detstvo, kedy sme si túto najkrajšiu časť roka nesmierne užívali. Všetci sľubujeme, že budeme po celý budúci rok dobrí.

Mariana Grodzová

75. VÝROČIE OSLOBODENIA STAKČÍNA

„Dňa 8. augusta 1944 bola nariadená evakuácia obyvateľov Stakčina do Bežoviec v Sobraneckom okrese. Evakuácia sa neuskutočnila, pretože obyvateľstvo príkaz neuposlúchlo. 12. augusta 1944 viedli Nemci cez obec zajatých sovietskych vojakov. Okolo 200 ľudí. Stakčínčania hádzali do ich radov chlieb. Nemci potom zajatcov surovo bili.

Koncom septembra sa začal intenzívny pohyb nemeckých vojsk. Sprevádzalo ho dunenie kanónov z Beskyd.

Dňa 7. októbra 1944 o 8.30 hod. sovietske letectvo bombardovalo Stakčín, najmä tunajšie nemecké muničné sklady. Bombardovanie pokračovalo s prestávkami až do 17. hodiny, kedy sa letectvu podarilo zlikvidovať sklad munície v Kúte a na Vyšenci. Pri bombardovaní vyhorelo 41 usadlostí a 4 občania prišli o život. Dvaja ďalší boli ťažko ranení.

V noci 24. októbra Nemci ustúpili a na dolnom konci obce organizovali a ustálili obrannú líniu v smere Rovenky – Chotinka. Pri ústupe podmínili a do vzduchu vyhodili most cez rieku Cirochu. Na druhý deň o 22. hodine sa v obci zjavila prvá sovietska hliadka pod vedením kapitána Žuravlova. Tri dni bola ubytovaná v dome Márie Kolcunovej a potom sa stiahla do Stakčinskej Roztoky.

Dňa 28. októbra sa Nemcom podarilo zastaviť ďalší ústup pozdĺž cesty Stakčín – Snina a 100. a 101. ľahká pechotná divízia prešli v priestore Stakčina do pevnej obrany. Pokus sovietskych vojsk o prelomenie nepriateľskej obrany a dobytie cestnej križovatky sa nepodaril. Bolo potrebné presunúť ťažké zbrane, muníciu, uskutočniť prieskum a dozičiť ustatým vojakom niekoľko dní odpočinku. Dôležité bolo, že Karpaty zostali za nimi.

Novembrový útok sovietskych vojsk v Starinskej a Stakčinskej doline bol pripravovaný v ťažkých podmienkach: „Protivník mal dosť času, aby vybudoval hlboko členenú obranu, ktorú ženijne upevnil. Zajatci vypovedali, že jednotky dostali príkaz brániť sa do posledného muža. My sme mali príkaz útočiť. Boli sme presvedčení, že zvíťazíme, ale ako to urobiť, aby straty boli čo najmenšie? Pomohli nám miestni obyvatelia, hoci riskovali život.“

Dňa 24. novembra po delostreleckej príprave sovietskych

vojsk Nemci definitívne z obce ustúpili. Ráno bola obec oslobodená. V bojoch za oslobodenie Stakčina padlo 218 sovietskych vojakov a dôstojníkov. Pri oslobodzovaní padol v parku aj miestny občan Michal Čulej, ktorý sprevádzal prvé postupujúce sovietske jednotky. Spolu s ním padla aj poručíčka Sovietskej armády, o ktorej sa vie iba to, že sa krstným menom volala Káťa...“

S odstupom 75 rokov sa nám v pohodlí našich domov tieto riadky čítajú viac-menej ľahko, nezaujato a vzdialene. Realita však bola krutá a my, odchovanci mieru, si ju ani nevieme predstaviť. Front sa v Stakčíne zastavil na štyri týždne, počas ktorých sa Sovietskej armáde nedarilo posunúť frontovú líniu dopredu, a to až do 24. novembra 1944.

2. novembra 2019 sme po 75 rokoch pri Pomníku padlým v II. svetovej vojne vzdali hold Sovietskej armáde a uctili si pamiatku vojakov i civilistov, ktorí obetovali svoje životy za našu slobodu. Okrem učiteľov a detí zo základnej školy, členov DHZ a KVH a samozrejme starostu sa vopred avizovanej pietnej spomienky zúčastnila len hŕstka našich občanov.

Čím viac sa nám 2. svetová vojna rokmi vzdďľuje, tým ľahostajnejšie vnímame jej varovné memento. Zabúdame na to, ako Hitler zmanipuloval masy ľudí a rozpútal peklo, ktoré si napokon vyžiadalo desiatky miliónov obetí. A to bez súčasných moderných technológií a sociálnych sietí. Určite nikto z nás nechce, aby sa takáto vojna zopakovala. Jednou a podľa mňa najdôležitejšou cestou, ako tomu zabrániť, je hovoriť o nej. Preto hovorte so svojimi deťmi a vnukmi o tom, čo sa stalo a prečo sa to stalo. I o tom, ako znova začínajú medzi nami rásť nenávisť, rasizmus a extrémizmus, ako sa vytrácajú slušnosť, úcta a pokora. A to s jediným cieľom: Aby sa nestali poslušnými ovečkami, ale boli ostrážitými, mysliacimi ľuďmi, ktorí majú vlastný názor a nenechajú sa zmanipulovať do podobného šialenstva. Mgr. J. Boberová

(Zdroj: Oslobodzovanie miest a obcí Humenského okresu Sovietskou armádou v roku 1944, Okresná pamiatková správa v Humennom 1974 a www.hodosik.sk/boj-za-oslobodenie-starinskej-doliny/, článok od Ing. Radovana Vrabeľa)

IKONA RODÍ IKONU

Takto by sme mohli nazvať podujatie kurzov písania ikon, ktoré v obci Stakčín organizuje nezisková organizácia Karpatské drevené cerkvi. V rámci prvého kurzu, ktorý sa uskutočnil v dňoch 29.11. až 1.12.2019, jeho prví účastníci písali ikonu Nerukotvorný zo 16. storočia. Tá sa pôvodne nachádzala v drevenej cerkvi sv. Kozmu a Damiána v obci Lukov – Venecia v okrese Bardejov, v súčasnosti je súčasťou expozície ikon

v Slovenskej národnej galérii v Bratislave. Ide o ikonu tzv. byzantizujúceho typu, ktorá je odrazom tradičného poňatia ikony, pevnejšieho chápania kánonu a odráža provenienciu svojho tvorcu. Účastníci kurzu písali túto ikonu pod vedením skúsenej ikonopisky Hedwigy Denisjuk z Poľska starobyľnou technikou – vaječnou temperou.

Miroslav Buraľ, riaditeľ KDC, n. o.

OCHUTNÁVKA DOMÁCICH ŠPECIALÍT

Základné organizácie Únie žien Slovenska a Jednoty dôchodcov v Stakčíne zorganizovali 9. novembra pre svojich členov tradičnú ochutnávku domácich koláčov, zákuskov, holubkov, pečených pirohov, rôznych šalátov a nátierok. Účasť bola výborná, podujatia sa zúčastnilo dovedna takmer 40 členov. Do ochutnávky prispeli nielen členky výboru, ale pochváliť sa so svojimi receptami prišli aj radové členky. Zaujímavá bola tiež prednáška p. Simony Mandzákovej o kváskovaní. Detailne nám porozprávala o druhoch a prednostiach kváskového chleba, o príprave kvásku, používaných surovinách, miesení i pečení takéhoto chleba. Všetky ženy, ktoré do ochutnávky prispeli, boli odmenené malým, užitočným darčekom. Tešíme sa na stretnutie o rok.

Mgr. Jana Boberová

NÁVŠTEVA DIVADELNÉHO PREDSTAVENIA

13. decembra pozvala Únia žien Slovenska v Stakčíne svoje členky a ich rodinných príslušníkov do Divadla Jonáša Záborského v Prešove. S nadšením i obdivom sme si pozreli pôvodný slovenský muzikál Nikola Šuhaj o zbojníkovi z Podkarpatskej Rusi, ktorý bohatým bral a chudobným dával, až kým ho zrada nepripravila o lásku aj o život. Magicko-realistický dej dopĺňala výborná folklórna hudba i tanec. Pred predstavením sme ešte navštívili vianočné trhy v tomto meste, v ktorom sme boli po prvýkrát. Mgr. Jana Boberová

J E S E N N É T V O R E N I E V Š K Ő L K E

Jesenné obdobie je nádherné, praje tvorivosti, príroda nám ponúka veľké množstvo rôznych zaujímavých plodov na tvorenie a hranie sa. Určite mi dáte za pravdu, že pre deti sú asi najobľúbenejšie gaštany. Dajú sa z nich vyrobiť rôzne zvieratká, panáčikovia, autíčka, vláčiky... Jednoducho takmer všetko.

V stredu, 23.10.2019 o 15:00 hod., sme pozvali do materskej školy starých rodičov a rodičov detí, aby spoločne ukázali svoju kreativitu a nápaditosť pri tvorení z prírodnín. Na areál materskej školy teraz dohliadajú slamený panák, strašiaky z dyne, ježkovia a rôzne iné výtvy z prírodnín.

uč. MŠ Biliková

Č I N N O S Ť S Ć K V S T A K Č Í N E

SČK je národnou spoločnosťou, ktorá pomáha ľuďom, aby mohli žiť ľudsky. Uvedomelý človek nemôže žiť spokojne a šťastne, keď ľudia okolo neho nemajú zaistené minimum zdravia a spokojnosti. Cíti, že sám pomery nezmení, preto sa združuje s inými pre vzájomnú pomoc.

V tomto roku oslávil SČK 100. výročie svojho vzniku. Na slávnostnom zasadnutí Územného spolku v Snine bolo pri tejto príležitosti udelené poďakovanie za podporu a spoluprácu aj našej stakčinskej organizácii. Navyše naše členky – pani Mária Némethová a dlhoročná predsedníčka SČK v Stakčíne pani Mária Neuschwándtnerová – získali mimoriadne ocenenie za svoju dlhoročnú činnosť. Súčasťou slávnostného ceremonálu v sninskom kaštieli bola výstava žiackych prác, kde mali svoje zastúpenie aj žiaci našej školy.

Teší nás, že v tunajších žiackych laviciach vyrastá nová generácia dobrovoľníkov, ktorí sa spoločne so svojimi pedagógmi každoročne

zapájajú do celoslovenskej zbierky Biela pastelka či Deň narcisov.

Každoročne sa podieľame na realizácii obecnej akcie „Ľude púť Nastasom“. V našom stánku už tradične majú možnosť si návštevníci podujatia zmerať tlak a ochutnať regionálne špeciality, ktoré pripravili členky výboru. Počas letných prázdnin sme zorganizovali dva zájazdy na termálne kúpalisko Nyíregyháza v Maďarsku. Akcia „Stakčinský kotlík“ bola pre nás tiež úspešná. Vo varení guláša sme získali 2. miesto.

Výročná členská schôdza sa niesla v duchu osláv 100. výročia. Prišli nás pozdraviť hostia zo Sniny ako aj starosta našej obce. Pre všetkých prítomných bol pripravený kultúrny program, občerstvenie a darček.

Za pomoc pri realizácii jednotlivých akcií patrí poďakovanie všetkým členom výboru a obecnému zastupiteľstvu za finančnú podporu.

Mgr. Naďa Kerekaničová
predsedníčka Územného spolku SČK v Stakčíne

